

Підхід до дивідендної політики має будуватися таким чином, щоб АТ були зацікавлені у виплаті дивідендів, тому що це робить акції товариства більш привабливими для потенційних акціонерів і про це свідчить практика розвинених країн Європи, США, Японії, де регулярна виплата дивідендів є одним із простих та ефективних способів залучення додаткового

капіталу, тому що рейтинг компанії за умови стабільної виплати дивідендів значно підвищується. [3, с. 144]

Як свідчить міжнародна практика, дивідендну політику АТ мають визначити виключно його акціонери, вони визначають стратегію АТ, вони мають визначити і дивідендну політику, адже це не законодавче, а корпоративне питання.

Література

1. Ковальова В. Міноритарні пакети обтяжують власника / В. Ковальова // Урядовий кур'єр від 28 травня 2014 року [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://www.ukurier.gov.ua/uk/articles/minoritarni-paketi-obtyazhuut-vlasnika>.
2. Остапчук Я. Особливості формування дивідендної політики підприємствами державного сектору економіки України та оцінка її ефективності / Я. Остапчук, А. Майстер // Журнал для професіоналів «Ринок цінних паперів України». – 2015. – № 3-4. – С. 77-86.
3. Павлюченко О. Захист права акціонерів на одержання дивідендів / О. Павлюченко, Н.В. Загрішева // Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку Збірник матеріалів XV Всеукраїнської науково-практичної конференції Національної Академії наук України. – 2014. – С. 144–146.
4. Проект рішення «Порядок виплати акціонерним товариством дивідендів». // Офіційний сайт НКЦПФР [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/law/19622>.

УДК 347.195

УСТАНОВА ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА ФОРМА ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

Волощенко О. – ст. 3 курсу, гр. ПРвн-31.

Науковий керівник - к.ю.н., доцент Світлак І.І.

Вінницький коледж економіки та підприємництва THEU

Однією з організаційно-правових форм юридичних осіб приватного права є установа. Відповідно до ч. 3 ст. 83 ЦК України установою є організація, створена однією або кількома особами (засновниками), які не беруть участі в управлінні нею, шляхом об'єднання (виділення) їхнього майна для досягнення мети, визначеної засновниками, за рахунок цього майна [1].

Установи, як і інші юридичні особи, залежно від порядку їх створення поділяються на установи приватного права й установи публічного права. Перші створюються за волевиявленням засновника (-ів) на підставі установчих документів, другі – розпорядчим актом відповідного органу, зокрема, розпорядчим Актом Президента, органу державної влади або органу місцевого самоврядування [2, с. 7-8].

Закон не забороняє ні установам публічного, ні установам приватного права здійснювати діяльність в одних і тих самих галузях за умови, якщо це не суперечить їх сутності. Так, поряд із державними установами освіти, науки, культури, охорони здоров'я – установами публічного права функціонують аналогічні утворення – установи приватного права. Однак установи приватного права не можуть створюватися з метою виконання функцій органів влади, через які набувають і здійснюють свої права та обов'язки публічні утворення (державна, територіальні громади тощо), які діють у цивільних відносинах на рівних правах з іншими учасниками [3, с. 245].

За цивільно-правовою доктриною існують різні дефініції «організаційно-правової форми». Так, К. О. Кочергіна під цією категорією розуміє систему вказаних у законодавстві юридично значущих ознак, які спрямовані на акцентування функцій юридичної особи, що діє в умовах ринкових відносин, і які, у свою чергу, окреслюють правовий режим майна,

закріпленого за нею засновниками, систему органів і відповідний порядок управління нею [4, с. 9].

Відповідно до легальної дефініції юридичної особи, установа, як і будь-яка інша юридична особа, має характеризуватися такими ознаками: організаційна єдність, майнова відокремленість, можливість виступу в цивільному обороті від власного імені, бути позивачем або відповідачем у суді, самостійна відповідальність.

Основні ознаки установи як непідприємницької юридичної особи можуть бути сформульовані наступним чином:

- мета, яка має суспільно значущі цілі залежно від сфери діяльності й окреслюється її засновникам, яким може бути як фізична, так і юридична особа;
- створення без наміру отримання прибутку, хоча можливість здійснення підприємницької діяльності, яка щодо основної мети має підпорядкований характер, не виключається;
- закріплення майна, переданого їй засновниками на праві власності;
- заборону на розподіл прибутку між учасниками (засновниками);
- самостійна майнова відповідальність установи за своїми зобов'язаннями.

Установа приватного права створюється у нормативно-явочний спосіб. Для її створення необхідне бажання одного чи декількох осіб – її засновників, яке втілюється в установчому акті, а також реєстрація установи в установленому законом порядку. Орган державної реєстрації легітиміє своїм актом створення установи, котра, як правило, повинна функціонувати безстроково.

Установа публічного права створюється у розпорядчий спосіб, який полягає у тому, що рішення приймається одним чи кількома уповноваженими на

це органами, які затверджують статут установи і звертаються до державного реєстратора для отримання статусу юридичної особи.

На правовий статус установи впливає конкретна мета, до якої прагнув засновник (засновники), проте ЦК України передбачив можливість зміни такої мети. Це відбувається за заявою органу державної реєстрації, погодженої з органами управління установою, у судовому порядку. Мотиви звернення до суду мають виключний перелік: або здійснення мети стає неможливим, або досягнення останньої загрожує суспільним інтересам (ч. 1 ст. 103)

Установа може припинити діяльність у випадках передбачених законодавством.

Незважаючи на достатній рівень врегулювання порядку легалізації діяльності установ за чинним законодавством, їх правове положення усе ще залишається недостатньо вивченим. Заслужують на подальше врегулювання питання:

- щодо можливості створення юридичних осіб у такій організаційно-правовій формі, як установа, на підставі установчого акта;

- питання управління справами установ;

- правовий режим майна установи тощо.

Література

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

2. Цивільне право України : підручник : у 2 т. / за заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – Т. 1. – 480 с.

3. Чиркин В.Е. Юридическое лицо публичного права. – М., 2007. – 183 с.

4. Кочергіна К. О. Зміст організаційно-правових форм підприємницьких товариств: інтереси, функції, правові засоби: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. - Х., 2005. - 20 с.

5. Жигалкін І. П. Установи як юридичні особи : монографія / І. П. Жигалкін. - Х.: Право, 2010. – 168 с.

УДК 347.22.

МІСЦЕ ТА ЗНАЧЕННЯ КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Заваденко Л. – ст. 3 курсу, гр. ПРвн-31.

Науковий керівник - к.ю.н., доцент Світлак І.І.

Вінницький коледж економіки та підприємництва THEU

Питанням правової регламентації майна державної та приватної форм власності завжди приділялося достатньо уваги з боку законодавця, науковців та практиків, а особливостям правового режиму права комунальної власності недостатньо.

Актуальність висвітлення окремих питань реалізації права комунальної власності сьогодні обумовлена процесом децентралізації і Україні. Так, основне завдання реформи децентралізації - посилення ролі та спроможності територіальних громад, тобто зміцнення майнової основи місцевого самоврядування - комунальної власності.

На нашу думку, доцільно зупинитись на висвітленні основних питань права комунальної власності в контексті реформи децентралізації. Як і щодо права державної власності, законодавець не встановлює переліку майна, що може бути об'єктом права комунальної власності, обмежившись загальною нормою, згідно з якою в комунальній власності є майно, в тому числі грошові кошти, яке належить територіальній громаді.

З вищевикладеного можна сформулювати досить суперечливий висновок, що у власності територіальної громади, як і держави, може бути будь-яке майно. Насправді це не так, адже у власності територіальної громади не можуть бути об'єкти виключної власності й деякі інші об'єкти, покликані забезпечувати лише загальнодержавні інтереси та державну безпеку.

Згідно зі ст. 142 Конституції України матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме й нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні

ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад [1]. Отже, наведена конституційна норма містить певні критерії для визначення переліку об'єктів права комунальної власності. Відображена дана норма також у ст. 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (наділі - Закон) [2].

Основоположний принцип управління майном, що є в комунальній власності, полягає в тому, що правомочності власника здійснюються безпосередньо територіальна громада та утворені нею органи місцевого самоврядування. Порядок здійснення цих прав певною мірою визначається Законом.

Здійснювати права суб'єкта права комунальної власності безпосередньо можуть лише невеликі територіальні громади, зокрема сіл. В інших випадках, ці та інші функції здійснюють сформовані в установленому порядку сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад, сіл, селищ, міст.

На даний момент, в Україні відсутній спеціальний нормативно-правовий акта, який детально регламентував обсяг прав комунальних підприємств, установ та організацій щодо закріпленого за ними майна.

В період, коли комунальна власність була різновидом державної власності, ці правомочності визначалися нормами, що застосовувались до державних підприємств, установ та організацій, а відтак за комунальними підприємствами майно